

Stav Sindikata nauke Srbije o Predlogu strategije nauke, tehnološkog razvoja i inovacija Republike Srbije za period 2026–2030. godine

Sindikat nauke Srbije smatra da Predlog Strategije nauke, tehnološkog razvoja i inovacija Republike Srbije za period 2026–2030. godine predstavlja jedan od ključnih dokumenata za budući razvoj domaćeg naučnog sistema, budući da će njegova rešenja dugoročno uticati na položaj zaposlenih u nauci, način finansiranja naučnoistraživačkog rada, uslove rada u naučnoistraživačkim organizacijama i pravce razvoja nauke u Republici Srbiji. Upravo zbog toga smatramo da je neophodno otvoriti ozbiljnu javnu raspravu o osnovnim pravcima koje Strategija postavlja, kao i o njihovim posledicama po zaposlene u nauci i funkcionisanje naučnoistraživačkog sistema u celini, uz aktivno učešće reprezentativnih sindikata kao legitimnih predstavnika zaposlenih u nauci.

Iako Predlog strategije sadrži određene pozitivne ciljeve u vezi sa razvojem međunarodne saradnje, unapređenjem infrastrukture i jačanjem istraživačkih kapaciteta, dominantan okvir dokumenta zasnovan je na tržišnoj konkurentnosti, tehnološkoj primenljivosti i „merljivim rezultatima” kao osnovnim kriterijumima razvoja nauke, pri čemu zanemaruje značaj fundamentalnih istraživanja kao osnove dugoročnog naučnog, tehnološkog i društvenog razvoja. Istovremeno, u Strategiji izostaju jasne garancije stabilnog institucionalnog finansiranja, unapređenja materijalnih uslova rada, zaštite radnih prava zaposlenih i demokratizacije upravljanja naučnim sistemom. Posebno zabrinjava činjenica da se odgovornost za „izvrsnost”, međunarodnu vidljivost i konkurentnost sve više prebacuje na same istraživače i institucije, bez jasno definisanih obaveza države u pogledu dugoročnog finansiranja i zaštite javnog karaktera nauke.

Sindikat nauke Srbije polazi od stava da nauka predstavlja javno dobro i da razvoj naučnog sistema ne može biti zasnovan isključivo na tržišnim kriterijumima, kratkoročnim ekonomskim efektima i međusobnoj kompeticiji zaposlenih. Održivi razvoj nauke podrazumeva stabilne uslove rada, dostupnost istraživačkih resursa, unapređenje radnih i materijalnih prava zaposlenih, dugoročno institucionalno finansiranje i razvoj sistema koji će podsticati kvalitet naučnog rada i međunarodnu saradnju, a ne isključivo kvantitativne pokazatelje i kompetitivne modele vrednovanja.

Smatramo da pitanja radnih prava, uslova rada i položaja zaposlenih ne mogu biti sporedna tema Strategije razvoja nauke, već moraju predstavljati jedan od njenih osnovnih elemenata. Zbog toga Sindikat nauke Srbije smatra da kao reprezentativni sindikat mora biti uključen kao ravnopravni partner u daljoj izradi, razmatranju i praćenju sprovođenja strateških dokumenata u oblasti nauke.

Polazeći od toga, Sindikat nauke Srbije u ovom dokumentu najpre iznosi ključne primedbe na sam Predlog strategije, zatim ukazuje na važne probleme naučnoistraživačkog sistema koje Strategija ne prepoznaje ili ne rešava u dovoljnoj meri, a na kraju definiše minimalne zahteve čije ispunjenje smatramo neophodnim za unapređenje položaja zaposlenih i održiv razvoj nauke u Republici Srbiji.

I. Ključni problemi i otvorena pitanja u Predlogu strategije

1. Tržišna transformacija sistema nauke

Strategija nauke, tehnološkog razvoja i inovacija Republike Srbije za period 2026–2030. godine zasniva se na izrazito tržišno i kompetitivno orijentisanom razumevanju nauke, u kojem se naučnoistraživački rad vrednuje pre svega prema „merljivim i primenljivim rezultatima”, doprinosu konkurentnosti i ekonomskom rastu. Već u uvodnim delovima dokumenta naglašava se da nauka treba da doprinese „rastu produktivnosti”, „stvaranju inovativnih proizvoda i usluga” i „privlačenju novih investicija”, dok se kao osnovni princip upravljanja sistemom navodi „racionalno i promišljeno upravljanje” i „potpuno korišćenje svih raspoloživih resursa” (str. 5–6 Strategije).

Celokupna Strategija snažno je usmerena ka konceptu „pametne specijalizacije”, tehnološke konkurentnosti i saradnje sa privredom. Prioritetne oblasti razvoja predstavljene su kroz informacione tehnologije, veštačku inteligenciju, inovacije i komercijalizaciju rezultata istraživanja (str. 9–10 Strategije). Na taj način tržišna primenljivost postaje dominantan kriterijum vrednovanja naučnog rada, dok se u drugi plan potiskuju drugi oblici društvenog doprinosa nauke.

Kroz čitav dokument provlači se jezik „efikasnosti”, „konkurentnosti”, „racionalizacije” i „merljivih rezultata”, što ukazuje na dalju transformaciju sistema nauke prema logici tržišnog upravljanja i projektnog nadmetanja. Strategija nedovoljno prepoznaje da naučni rad zahteva dugoročnu stabilnost, institucionalnu podršku i odgovarajuće uslove rada. Takav pristup može dovesti do dodatne intenzifikacije rada, povećanja administrativnog opterećenja zaposlenih i daljeg slabljenja javnog karaktera nauke.

Strategija na više mesta prepoznaje probleme koje je proizveo dosadašnji sistem vrednovanja naučnog rada, uključujući hiperprodukciju publikacija i preveliko oslanjanje na kvantitativne pokazatelje. Istovremeno, među ključnim ciljevima navode se unapređenje kvaliteta istraživanja, veći društveni uticaj nauke, internacionalizacija i razvoj vrhunskih istraživačkih rezultata. Međutim, iz dokumenta nije jasno na koji način će postojeći mehanizmi vrednovanja biti prilagođeni ovim ciljevima. Strategija tako identifikuje probleme postojećeg sistema, ali ne nudi dovoljno jasne mehanizme za njihov prevazilaženje, ostavljajući otvoreno pitanje kako će deklarirani prelazak sa kvantiteta na kvalitet biti sproveden u praksi.

2. *Finansiranje nauke i materijalni uslovi rada*

Jedan od ključnih nedostataka Strategije jeste odsustvo jasnog plana finansiranja razvoja nauke. Iako dokument postavlja ambiciozne ciljeve u oblasti istraživanja, međunarodne saradnje i inovacija, ne sadrži precizno definisane obaveze države u pogledu povećanja ulaganja u nauku, niti jasne pokazatelje unapređenja materijalnih uslova rada u naučnoistraživačkim organizacijama. Strategija se uglavnom fokusira na efikasnije upravljanje postojećim resursima i privlačenje dodatnih izvora finansiranja, dok pitanje sistemskog povećanja ulaganja ostaje nedovoljno razrađeno.

Posebno zabrinjava činjenica da Akcioni plan predviđa izmenu Uredbe o normativima i standardima raspodele sredstava državnog budžeta akreditovanim naučnoistraživačkim organizacijama do kraja 2026. godine. Budući da Strategija paralelno insistira na „efikasnosti”, „konkurentnosti” i „izvrsnosti”, postoji opravdana bojazan da bi ove izmene mogle dovesti do dodatnog uslovljavanja finansiranja bibliometrijskim i tržišnim kriterijumima, povećanja razlika između ustanova i slabljenja stabilnog institucionalnog finansiranja.

Strategija i Akcioni plan značajan deo razvojnih očekivanja vezuju za programe Fonda za nauku i projektno finansiranje. U Akcionom planu navodi se da će procenat istraživača obuhvaćenih programima Fonda za nauku rasti sa 22,78% na 27% do 2028. godine. Iako Fond za nauku predstavlja važan instrument podrške istraživanjima, projektno finansiranje ne može zameniti stabilno institucionalno finansiranje naučnoistraživačkih organizacija. Projekti imaju ograničeno trajanje i usmereni su na ostvarivanje konkretnih istraživačkih ciljeva, dok razvoj institucija, održavanje infrastrukture, zapošljavanje i unapređenje uslova rada zahtevaju dugoročne i predvidive izvore finansiranja.

Dodatni problem predstavlja činjenica da se u Strategiji gotovo ne govori o materijalnim troškovima neophodnim za svakodnevni naučni rad – laboratorijskoj opremi, potrošnom materijalu, terenskim istraživanjima, arhivskoj građi, naučnoj literaturi, održavanju infrastrukture i administrativnoj podršci istraživačkom radu. Time se odgovornost za ostvarivanje „izvrsnosti” u velikoj meri prebacuje na same istraživače i institucije, bez jasno definisanih obaveza države u pogledu obezbeđivanja uslova za rad i razvoj nauke.

3. *Takmičarski model stimulacija za istraživače*

Akcioni plan predviđa usvajanje „novog okvira za vrednovanje 10% izvrsnih istraživača po oblastima nauke” do 2028. godine (str. 2 Akcionog plana). Reč je o korekciji postojećeg sistema dodatnog nagrađivanja istraživača, ali uz zadržavanje principa izdvajanja „10% najboljih” kao osnovnog modela stimulacija. Takav pristup učvršćuje takmičarsku logiku unutar sistema nauke i podstiče hijerarhizaciju među zaposlenima, jer se stimulacije zasnivaju na međusobnom rangiranju istraživača, a ne na jasno definisanim i svima dostupnim kriterijumima.

Posebno zabrinjava činjenica da Strategija predviđa nastavak politike „izvrsnosti“, a da pritom ne sadrži analizu rezultata dosadašnjeg sistema niti pokazuje na koji način je on doprineo razvoju domaće nauke, jačanju institucija ili unapređenju kvaliteta naučnoistraživačkog rada. Umesto toga, polazi se od pretpostavke da će dodatno usavršavanje sistema rangiranja i nagrađivanja najboljih istraživača automatski dovesti do razvoja naučnog sistema u celini.

Međutim, iz dokumenta nije jasno na koji način će takav pristup doprineti jačanju institucija, unapređenju uslova rada, razvoju mlađih istraživača ili podizanju ukupnog kvaliteta naučnoistraživačkog sistema. Time se razvoj nauke prvenstveno vezuje za individualna postignuća pojedinaca, dok pitanja kolektivnog razvoja institucija i istraživačkih zajednica ostaju u drugom planu.

Sindikata nauke Srbije smatra da sistem stimulacija treba da bude zasnovan na transparentnim, unapred poznatim i objektivnim kriterijumima koji će biti dostupni svim istraživačima koji ispune definisane uslove. Takav sistem treba da podstiče kvalitet naučnog rada, a ne međusobno nadmetanje zaposlenih za unapred ograničen broj mesta.

4. *Reorganizacija i racionalizacija sistema*

Posebno problematična je mera 6.2 Strategije koja predviđa „udruživanje kapaciteta i tematsku specijalizaciju radi povećanja efikasnosti i konkurentnosti sistema“ (str. 84 Strategije). Ovakva formulacija ostavlja otvorenu mogućnost za reorganizaciju mreže instituta, centralizaciju sistema, spajanje ustanova ili gašenje pojedinih istraživačkih jedinica pod izgovorom racionalizacije i efikasnosti. Strategija pritom ne sadrži nikakve garancije zaštite zaposlenih, niti predviđa obavezno učešće sindikata i zaposlenih u eventualnim reorganizacijama.

5. *Prekarni položaj mladih istraživača*

Strategija mlade istraživače dominantno tretira kao „talente“ i „ljudske resurse“, dok izostaju konkretne mere koje bi garantovale stabilno zaposlenje i dugoročne karijerne perspektive. Akcioni plan predviđa povećanje broja „novouključenih mladih istraživača“ u sistem, kao i programe stipendiranja i podrške talentima (str. 5–6 Akcionog plana). Međutim, nigde se ne pominju trajna radna mesta, rešavanje prekarnih oblika rada, niti zaštita mladih istraživača od višegodišnje nesigurnosti i rada na određeno vreme. Strategija polazi od pretpostavke da će povećanje broja uključenih mladih istraživača samo po sebi doprineti razvoju sistema, dok pitanje finansiranja njihovog rada kao i njihovog dugoročnog zadržavanja u nauci ostaje nedovoljno razrađeno.

6. Odsustvo pitanja radnih i sindikalnih prava

U Strategiji gotovo potpuno izostaje perspektiva zaposlenih u nauci i zaštite njihovih radnih prava. Dokument ne sadrži mere koje se odnose na kolektivno pregovaranje, zarade, zaštitu od preopterećenja, radno vreme, sindikalna prava ili učešće zaposlenih u upravljanju naučnim ustanovama. Istraživači se pre svega posmatraju kao nosioci inovacija, međunarodne konkurentnosti i ekonomskog rasta, a ne kao zaposleni čija prava i uslovi rada predstavljaju važan preduslov razvoja nauke.

Iako Strategija sadrži veliki broj pokazatelja uspešnosti koji se odnose na publikacije, patente, međunarodne projekte, mobilnost i inovacije, u dokumentu ne postoje pokazatelji koji bi se odnosili na unapređenje uslova rada zaposlenih, stabilnost zaposlenja, razvoj stručnog i administrativnog osoblja ili materijalne uslove rada u naučnoistraživačkim organizacijama. Time se šalje poruka da se uspeh sistema prvenstveno meri rezultatima istraživača, dok se uslovi u kojima se ti rezultati ostvaruju ne prepoznaju kao strateško pitanje.

Sindikata nauke Srbije smatra da pitanja radnih prava, uslova rada i položaja zaposlenih moraju biti sastavni deo svakog strateškog dokumenta koji uređuje razvoj sistema nauke. Bez unapređenja položaja zaposlenih nije moguće ostvariti ni ciljeve koje sama Strategija postavlja u oblasti kvaliteta istraživanja, međunarodne saradnje i inovacija.

II. Strukturni problemi sistema nauke koje Strategija ne rešava na adekvatan način

Pored pitanja koja se neposredno odnose na sadržaj Predloga strategije, Sindikat nauke Srbije smatra da u dokumentu izostaje osvrt na više strukturnih problema sa kojima se naučnoistraživački sistem u Republici Srbiji suočava već duži niz godina. Reč je o problemima koji značajno utiču na kvalitet naučnog rada, razvoj istraživačkih karijera, međunarodnu vidljivost domaće nauke i ukupne uslove rada u naučnoistraživačkim organizacijama.

1. Nedostatak jasnog plana finansiranja razvoja nauke

Iako Strategija postavlja ambiciozne ciljeve u pogledu razvoja nauke, međunarodne saradnje, inovacija i tehnološkog razvoja, ne postoji dovoljno razrađen plan finansiranja kojim bi se obezbedilo ostvarivanje ovih ciljeva. Dokument ne sadrži jasnu projekciju rasta budžetskih izdvajanja za nauku, niti precizno prikazuje kako će sredstva biti raspoređena po strateškim ciljevima, merama i aktivnostima.

Posebno zabrinjava činjenica da nisu dovoljno jasno predstavljeni izvori finansiranja pojedinih mera, niti mehanizmi kojima bi se obezbedila njihova održivost u slučaju promena budžetskih prioriteta ili ekonomskih okolnosti. Istovremeno, Strategija ne sadrži dovoljno razvijenu procenu

rizika koji mogu ugroziti njeno sprovođenje, kao ni plan postupanja u slučaju da planirana sredstva ne budu obezbeđena.

Sindikata nauke Srbije smatra da nije moguće govoriti o dugoročnom razvoju nauke bez jasnih finansijskih obaveza države i bez preciznog plana ulaganja u naučnoistraživačku delatnost.

2. *Nedovoljna podrška stručnom i administrativnom osoblju*

Strategija gotovo isključivo posmatra razvoj nauke kroz prizmu istraživača, dok se nedovoljno pažnje posvećuje stručnom i administrativnom osoblju koje predstavlja neophodnu podršku naučnoistraživačkom radu.

Savremeni istraživački sistem ne počiva samo na radu istraživača, već i na radu laboratorijskih tehničara, stručnih saradnika, projektnog osoblja, bibliotečkih radnika, računovođa, pravnih službi, IT podrške i drugih zaposlenih bez kojih nije moguće realizovati istraživačke projekte, upravljati infrastrukturom niti učestvovati u međunarodnim programima.

U Strategiji ne postoje jasne mere koje bi obezbedile dugoročno finansiranje, razvoj i zadržavanje ovih kadrovskih kapaciteta, iako bez njih nije moguće ostvariti većinu ciljeva koje dokument postavlja.

3. *Međunarodna saradnja i međunarodna vidljivost*

Strategija veliku pažnju posvećuje internacionalizaciji nauke, uključivanju u međunarodne istraživačke programe, saradnji sa dijasporom i povećanju međunarodne vidljivosti domaćih istraživača. Međutim, ne postoje jasne mere kojima bi se sistemski vrednovali međunarodna mobilnost, učešće u međunarodnim istraživačkim mrežama i konzorcijumima, koordinacija međunarodnih projekata ili uspešno privlačenje međunarodnih grantova.

Posebno je važno naglasiti da učešće u međunarodnim konzorcijumima i priprema projektnih prijavi predstavljaju značajan naučni i organizacioni rad čak i kada projekat na kraju ne bude odobren. Bez adekvatnog vrednovanja ovih aktivnosti teško je očekivati značajniji rast međunarodne prisutnosti domaće nauke.

Sindikata nauke Srbije smatra da Strategija mora jasnije da prepozna i podstakne aktivnosti koje doprinose međunarodnom povezivanju domaćih istraživača i institucija.

4. Vrednovanje naučnog rada

Strategija na više mesta ističe potrebu unapređenja kvaliteta naučnog rada, međunarodne konkurentnosti, interdisciplinarnih istraživanja, međunarodne saradnje i inovacija. Istovremeno, sama Strategija konstatuje da su kvantitativni kriterijumi vrednovanja doveli do hiperprodukcije naučnih radova i da je cilj povećanja broja publikacija u velikoj meri već ostvaren. Međutim, iz dokumenta nije jasno na koji način će postojeći sistem vrednovanja naučnog rada biti prilagođen novim ciljevima Strategije.

Sindikata nauke Srbije ne dovodi u pitanje potrebu postojanja jasnih kriterijuma za vrednovanje naučnoistraživačkog rada. Međutim, smatramo da je neophodno otvoriti raspravu o tome da li postojeći sistem normiranja i vrednovanja zaista podstiče rezultate koje Strategija proglašava prioritetima. U praksi se često ukazuje da sadašnji model favorizuje kvantitet publikacija i kratkoročne rezultate, dok vrhunska istraživanja, međunarodne saradnje, složeni interdisciplinarni projekti i razvoj inovacija po pravilu zahtevaju duži vremenski period i drugačije oblike vrednovanja.

Posebno je važno razmotriti na koji način postojeći kriterijumi utiču na međunarodnu saradnju, uključivanje u velike istraživačke konzorcijume, razvoj interdisciplinarnih istraživanja i stvaranje rezultata visokog naučnog i društvenog značaja. S tim je povezano i pitanje položaja istraživača koji se nakon školovanja ili rada u inostranstvu vraćaju u Srbiju. Iako Strategija prepoznaje značaj saradnje sa dijasporom i uključivanja istraživača iz inostranstva, ne postoje dovoljno razvijeni mehanizmi za integraciju povratnika u domaći naučni sistem. Nedovoljno se vrednuju međunarodna iskustva, mobilnost, stipendije i grantovi ostvareni u inostranstvu, dok istovremeno ne postoje posebni programi koji bi istraživačima po povratku omogućili formiranje istraživačkih grupa, razvoj novih istraživačkih pravaca i dugoročnu profesionalnu stabilnost.

Na taj način propušta se prilika da se znanja, iskustva i međunarodne veze stečene u inostranstvu sistemski uključe u razvoj domaće nauke. Zbog toga smatramo da bi pitanje normiranja publikacija, sistema vrednovanja naučnog rada i međunarodne mobilnosti moralo da bude sastavni deo rasprave o sprovođenju Strategije i ostvarivanju njenih ciljeva.

III. Minimalni zahtevi Sindikata nauke Srbije

Sindikata nauke Srbije smatra da se bez ispunjenja najmanje sledećih zahteva ne može govoriti o Strategiji koja istovremeno doprinosi razvoju nauke i unapređenju položaja zaposlenih u nauci.

1. *Brisanje odredbi koje ugrožavaju sigurnost zaposlenja istraživača*

Iz Strategije je neophodno ukloniti predlog prema kojem bi se uvele zakonske obaveze periodičnog vrednovanja istraživača i doktoranada na godišnjem ili dvogodišnjem nivou, uz mogućnost raskida ugovora ili smanjenja finansiranja u slučaju neispunjavanja unapred definisanih kvantitativnih kriterijuma. Smatramo da ovakve odredbe predstavljaju ozbiljnu pretnju sigurnosti zaposlenja i otvaraju prostor za arbitrarne odluke, posebno imajući u vidu

različitu prirodu istraživanja, dužinu istraživačkih ciklusa i nejednake uslove rada među naučnim disciplinama.

2. *Preciziranje mera koje mogu dovesti do reorganizacije sistema nauke*

Neophodno je precizirati formulacije koje predviđaju „udruživanje kapaciteta i tematsku specijalizaciju radi povećanja efikasnosti i konkurentnosti sistema“. U sadašnjem obliku ove odredbe ostavljaju prostor za različita tumačenja i potencijalne zloupotrebe, uključujući spajanje ustanova, gašenje organizacionih jedinica ili smanjenje broja zaposlenih. Sindikat nauke Srbije zahteva da se jasno definiše sadržaj ovih mera i da se nedvosmisleno garantuje da njihovo sprovođenje neće dovesti do gašenja naučnoistraživačkih organizacija, laboratorija, istraživačkih jedinica ili radnih mesta.

3. *Jasno definisanje promena u sistemu finansiranja i vrednovanja nauke*

Akcioni plan predviđa izmene Uredbe o normativima i standardima raspodele sredstava državnog budžeta naučnoistraživačkim organizacijama, ali bez navođenja konkretnih rešenja i ciljeva tih izmena. Smatramo da je neophodno precizno definisati planirane promene, njihove ciljeve i očekivane posledice po finansiranje institucija i položaj zaposlenih. Posebno je važno da sve buduće izmene budu predmet široke stručne i javne rasprave.

4. *Uključivanje unapređenja uslova rada kao jednog od ciljeva Strategije*

Strategija mora eksplicitno prepoznati unapređenje radnih i materijalnih uslova rada zaposlenih u nauci kao jedan od svojih ciljeva. To podrazumeva obavezu države da obezbeđuje stabilno institucionalno finansiranje, adekvatne materijalne uslove za istraživanje, razvoj stručnog i administrativnog osoblja, kao i unapređenje položaja svih zaposlenih u naučnoistraživačkom sistemu.

5. *Učešće reprezentativnog sindikata u sprovođenju Strategije*

Sindikat nauke Srbije zahteva da reprezentativni sindikat bude uključen kao ravnopravni partneri u dalju razradu, sprovođenje i praćenje Strategije, kao i u izradu svih podzakonskih akata koji iz nje proizlaze. Pitanja finansiranja nauke, vrednovanja rada istraživača, organizacije sistema i položaja zaposlenih ne mogu se uređivati bez učešća predstavnika zaposlenih na koje se te odluke neposredno odnose.

Zaključak

Sindikata nauke Srbije podržava unapređenje kvaliteta naučnog rada, razvoj međunarodne saradnje, jačanje istraživačke infrastrukture i povećanje društvenog značaja nauke u Republici Srbiji. Smatramo da je donošenje nove Strategije prilika da se postave temelji za dugoročan razvoj naučnog sistema i unapredi položaj nauke u društvu.

Međutim, razvoj nauke nije moguće graditi isključivo na principima konkurentnosti, merljivih rezultata i individualne odgovornosti istraživača. Ostvarivanje ciljeva koje Strategija postavlja zahteva jasnu i dugoročnu posvećenost države finansiranju nauke, unapređenju uslova rada, razvoju ljudskih resursa i očuvanju stabilnosti naučnoistraživačkih organizacija.

Sindikata nauke Srbije posebno ukazuje da pitanja radnih prava, materijalnih uslova rada, sigurnosti zaposlenja, položaja mladih istraživača i stručnog i administrativnog osoblja ne smeju ostati van strateških dokumenata koji određuju budućnost domaćeg naučnog sistema. Naučna izvrsnost, međunarodna vidljivost i inovacioni kapaciteti ne mogu se razvijati bez adekvatnih uslova rada i bez aktivnog učešća zaposlenih u procesima odlučivanja.

Zbog toga smatramo da predloženi tekst Strategije zahteva dodatne izmene i preciziranja, kao i nastavak dijaloga sa naučnom zajednicom. Sindikata nauke Srbije očekuje da bude uključen kao ravnopravan partner u dalju razradu, sprovođenje i praćenje strateških dokumenata u oblasti nauke, polazeći od uverenja da održiv razvoj nauke podrazumeva istovremeno unapređenje naučnih rezultata i unapređenje položaja ljudi koji te rezultate stvaraju.